

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

вул. Урицького, 45, м. Київ-35, 03680, тел. (044) 251-62-62, факс (044) 520-03-25
E-mail: slg@amcu.gov.ua Web: http://www.amc.gov.ua Код ЄДРПОУ 00032767

11.06.2015 № 136-09/01-6093 На № _____ Від _____

Народному депутату України
Першому заступнику голови
Комітету Верховної Ради
України з питань соціальної
політики, зайнятості та
пенсійного забезпечення

КАПЛІНУ С.М.

Про результати розгляду
депутатського запиту

Шановний Сергію Миколайовичу!

Розглянувши в межах компетенції Антимонопольного комітету України (надалі – Комітет) Ваш депутатський запит від 21.05.2015 № 504, оголошений на засіданні Верховної Ради України 22 травня 2015 року та надісланий листом Верховної Ради України від 22.05.2015 № 11/10-1541 (zareestrovaniy u Komiteti 28.05.2015 za № 1/453), щодо перевірки обґрунтованості підвищення тарифів на перевезення пасажирів у пасажирському транспорті м. Полтава, повідомляємо.

Положенням частини другої статті 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» Комітет є державним органом зі спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції, зокрема у підприємницькій діяльності.

Згідно зі статтею 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» основним завданням Комітету є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема, в частині здійснення державного контролю за

086160

16.06.2015 17:51

ВХ. №

150083

дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Згідно зі статтею 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать повноваження щодо встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, зокрема, тарифів на транспортні послуги.

Відповідно до частини дев'ятої статті 6 Закону України «Про автомобільний транспорт» (надалі – Закон) органи місцевого самоврядування формують мережу міських автобусних маршрутів загального користування і здійснюють у межах своїх повноважень контроль за дотриманням законодавства у сфері автомобільного транспорту на відповідній території.

Положеннями частини третьої статті 8 Закону України «Про міський електричний транспорт» визначено, що місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування забезпечують реалізацію державної політики у сфері міського електричного транспорту, зокрема, встановлюють тарифи на проїзд, організовують перевезення пасажирів та здійснюють контроль за ним, встановлюють порядок справляння плати за проїзд, забезпечують координацію роботи, пов'язаної з функціонуванням міського електричного транспорту та інших видів міського транспорту, виконують інші функції щодо створення безпечних умов діяльності у сфері міського електричного транспорту згідно із законодавством.

Враховуючи викладене, питання щодо встановлення/зміни розміру тарифів на послуги з перевезення пасажирів міським транспортом відноситься до компетенції органів місцевого самоврядування.

Статтею 13 Закону України «Про ціни і ціноутворення» визначено, що державне регулювання цін здійснюється Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень шляхом, зокрема, установлення обов'язкових для застосування суб'єктами господарювання фіксованих цін, граничних цін.

Оскільки міські пасажирські перевезення є соціально значущими послугами, відповідно до Законів України «Про автомобільний транспорт» та «Про ціни і ціноутворення» вони мають надаватися за тарифами, визначеними уповноваженими органами.

Контроль органами Комітету за діями органів влади, органів місцевого самоврядування здійснюється, зокрема, через механізм погодження відповідних проектів нормативно-правових актів та інших рішень, які можуть вплинути на конкуренцію, зокрема таких, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках згідно зі ст. 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та Положенням про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки,

розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання, затвердженим розпорядженням Антимонопольного комітету України від 1 квітня 1994 року № 4-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 20 квітня 1994 року за № 78/287. Згідно із цим Положенням погодженню з органами Комітету підлягають рішення, зокрема, з питань встановлення порядку визначення цін і тарифів.

Тобто, до повноважень Комітету належить погодження порядку встановлення тарифів, а не розмірів тарифів.

Згідно зі статтею 10 Закону реалізація єдиної тарифної політики передбачає затверджену центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, методику розрахунку тарифів за видами перевезень.

Методика розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту, затверджена наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 17 листопада 2009 року № 1175, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 листопада 2009 року за № 1146/17162, була погоджена з Комітетом в установленому законодавством порядку.

Тому, у сфері міських пасажирських перевезень, навіть із внесенням змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)», зберігається державне тарифне регулювання, яке здійснюється органами місцевого самоврядування, згідно зі статтею 28 Закону України «Про місцеве самоврядування».

Одночасно зазначаємо, що Полтавським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) було повідомлено, що виконавчим комітетом Полтавської міської ради був направлений до Відділення проект рішення «Про встановлення тарифів на перевезення пасажирів у міському електричному транспорті – тролейбусі», відповідно до якого тариф на перевезення пасажирів у міському електричному транспорті – тролейбусі становить 2,00 грн за одну поїздку, та додані відповідні економічні розрахунки. Оскільки зазначений проект підготовлено на підставі вимог Закону України «Про міський електричний транспорт», Порядку формування тарифів на послуги міського електричного транспорту (трамвай, тролейбус), затвердженого наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 25.11.2013 № 940, Відділення погодило цей проект рішення, оскільки він не суперечив законодавству про захист економічної конкуренції та не містив положень, які надавали б неправомірні переваги окремим суб'єктам господарювання чи могли б призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Також, виконавчим комітетом Полтавської міської ради до Відділення разом з економічними розрахунками автомобільних перевізників був направлений проект рішення «Про встановлення тарифів на перевезення пасажирів у пасажирському транспорті м. Полтава», відповідно до якого тариф на перевезення пасажирів у міському пасажирському транспорті – автобусі, який працює у звичайному режимі руху, становить 4,00 грн за одну поїздку.

Враховуючи, що зазначений проект був підготовлений на підставі вимог Закону України «Про автомобільний транспорт», наказу Міністерства транспорту та зв'язку України від 17.11.2009 № 1175 «Про затвердження Методики розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту» та постанови Кабінету Міністрів України від 18.02.1997 № 176 «Про затвердження правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту» та не суперечив законодавству про захист економічної конкуренції, не містив положень, які б надавали неправомірні переваги окремим суб'єктам господарювання, чи могли б призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції, Відділення листом погодило проект рішення.

Відповідно до пункту 4 Положення про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, затвердженого Указом Президента України від 31 травня 2011 року № 634/2011, Мінекономрозвитку України відповідно до покладених на нього завдань, зокрема, здійснює в межах своїх повноважень контроль за додержанням порядку формування, установлення та застосування цін (тарифів), здійснює методологічне забезпечення роботи органів державного контролю за цінами (тарифами), скасовує в установленому порядку ціни (тарифи), встановлені з порушенням законодавства.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2014 року № 269 з Порядків формування тарифів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 року № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги», та з Порядку формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2006 року № 1010, **вилучено норму щодо надання Державною інспекцією України з контролю за цінами висновків** щодо розрахунків економічно обґрунтованих планованих витрат на надання відповідних послуг.

При цьому, постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 року № 442 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади», зокрема:

ліквідовано Державну інспекцію з контролю за цінами та покладено функції з моніторингу динаміки цін (тарифів) на споживчому ринку на Державну службу статистики;

утворено Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів та покладено на неї функції, зокрема, із здійснення державного контролю (нагляду) за дотриманням вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін.

Враховуючи викладене, розгляд питань щодо перевірки обґрунтованості підвищення тарифів на перевезення пасажирів у пасажирському транспорті м. Полтава виходить за межі повноважень органів Антимонопольного комітету України та належить до повноважень Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

З повагою
Голова Комітету

Ю. О. ТЕРЕНТЬЄВ